

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. a Mgr. Zdeňka Macháčka ve věci

žalobce: X
bytem X
zastoupen advokátem Mgr. Václavem Voříškem
sídlem Pod kaštany 245/10, Praha 6

proti

žalovanému: X
sídlem X
zastoupen advokátem JUDr. Jiřím Cehákem
sídlem nám. Míru 1, Nový Bor

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného

takto:

- I. Soud ukládá žalovanému povinnost rozhodnout o žádosti žalobce o poskytnutí informací ze dne 26. 10. 2021 ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 14 342 Kč k rukám advokáta Mgr. Václava Voříška ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou dne 22. 12. 2021 domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného, u něhož dle žaloby podal dne 26. 10. 2021 žádost o poskytnutí informací týkajících se odměňování členů statutárního a dozorčího orgánu žalovaného a vykazování práce členy těchto orgánů. Protože přes uplynutí zákonné lhůty k vyřízení žádosti žalobce neobdržel reakci, podal dne 13. 11. 2021 stížnost na postup žalovaného. Dne 16. 11. 2021 bylo žalobci doručeno vyjádření žalovaného, který uvedl, že není povinným subjektem, a proto nebude na žádost žalobce reagovat. Dle žalobce měla být s ohledem na úpravu lhůt dle § 16a odst. 5 a 8 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, jeho stížnost vyřízena nejpozději dne 7. 12. 2021, což se nestalo, především však nebyla vyřízena samotná žádost o informace.
2. Dle žalobce z judikatury plyne, že obecní společnosti zcela vlastněné veřejnoprávními korporacemi jsou při splnění definičních znaků veřejné instituce povinným subjektem. Žalovaný poskytuje veřejně prospěšné služby pro město Nový Bor, jímž byl v roce 1996 založen za účelem správy bytového fondu. Postupně převzal správu veškerého bytového a převážné části nebytového fondu města, s jehož majetkem tedy hospodáří. Jeho jednatel je rovněž vybírán městem Nový Bor, které žalovaného uvádí na svých webových stránkách mezi obecními organizacemi. S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu proto žalobce dovedl, že žalovaný je povinným subjektem podle zákona o svobodném přístupu k informacím. S ohledem na to žalobce navrhl, aby soud žalovanému uložil vyřídit žalobcovu žádost o informace do 15 dnů od právní moci rozsudku.
3. Ve zbylé části žaloby vyjádřil žalobce nesouhlas se zveřejňováním osobních údajů žalobce a jeho právního zástupce na webu Nejvyššího správního soudu a požadoval naprostou anonymizaci rozhodnutí ve věci.
4. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě uvedl, že sice je založen městem Nový Bor, které je jeho jediným společníkem, a byl původně určen ke správě nemovitostí zakladatele, nicméně v současné době provádí z 55% činnost pro subjekty soukromého práva, zejména společenství vlastníků jednotek. Pro svého zřizovatele vykonává jen servisní činnosti a nerozhoduje o městském majetku a jeho využití. Žalovaný se proto nepovažuje za povinný subjekt dle zákona o svobodném přístupu k informacím. Požadované informace tedy žalovaný nebyl povinen poskytnout, k čemuž odkázal na nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1378/16, dle něž povinný subjekt, nejsou-li splněny zde definované podmínky, může odmítnout poskytnutí informace o platu a odměnách. Žalovaný dále odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2020, č. j. 2 As 88/2019-29, kde je stanovena žalobcem nesplněná podmínka, aby žadatel nepožadoval informace pro svou vlastní soukromou potřebu. Žalovaný navrhl, aby soud podanou žalobu zamítl. Ke svému vyjádření přiložil stížnost žalobce ze dne 13. 11. 2021 s doručenkou a svou reakci ze dne 16. 11. 2021, v níž žalobci odpověděl, že není povinnou osobou dle zmíněného zákona.

5. Žalobce v podané replice rekapituloval judikaturou vymezená kritéria pro určení veřejné instituce, která soud uvádí v dalším textu tohoto rozhodnutí. Připustil, že účel žalovaného není výlučně veřejný, za převažující však označil znaky veřejné instituce. Činnost žalovaného je financována z veřejných prostředků a je provozována ve veřejném zájmu. Tím je vysvětleno, proč si město Nový Bor drží v žalované společnosti 100% majetkovou účast a tuto společnost ovládá. Žalobce rovněž poukázal na judikaturu, podle níž je možné i obchodní společnost za určitých podmínek považovat za veřejnou instituci.
6. K projednání věci nařídil soud jednání, k němuž se žalobce a jeho zástupce bez omluvy nedostavili, přítomen byl pouze zástupce žalovaného. Ten setrval na svém dosavadním stanovisku. Žalobcem v žalobě označené důkazy, tedy jeho žádost o informace, stížnost a reakci žalovaného či výpis z obchodního rejstříku žalovaného, soud neprováděl, neboť se vztahovaly k mezi účastníky nesporným skutečností. Soud provedl důkaz přečtením informace o povaze činnosti žalovaného z hlavní stránky webu žalovaného, kde byly popsány okolnosti založení žalovaného a jeho činnost v oblasti správy majetku jak pro město Nový Bor, tak pro další subjekty.
7. Podáním žaloby bylo zahájeno řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu druhého zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v němž se ten, kdo bezvýsledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení.
8. V souladu s § 81 odst. 1 s. ř. s. rozhodoval soud na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí, když ověřil, že žalobce bezvýsledně vyčerpal prostředky, které správní řád stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, jak předpokládá § 79 odst. 1 s. ř. s.
Za takový prostředek k ochraně proti nečinnosti soud v projednávaném případě považuje stížnost žalobce zaslanou žalovanému dne 13. 11. 2021 dle § 16a odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím. Je nesporné, že o stížnosti nebylo řádně rozhodnuto, když jedinou reakcí na ni byl přípis žalovaného žalobci se sdělením, že žalovaný není povinným subjektem dle zákona o svobodném přístupu k informacím. Za tohoto stavu považuje soud prostředek ochrany proti nečinnosti za řádně vyčerpaný (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2019, č. j. 5 As 18/2017-55; judikatura NSS dostupná na www.nssoud.cz).
9. Podle § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.
10. Podstatou sporu je otázka, zda je žalovaný veřejnou institucí ve smyslu výše uvedeného ustanovení, neboť zatímco žalovaný odmítá, že by povinným subjektem byl, žalobce toto jeho postavení dovozuje právě z toho, že žalovaný splňuje definiční znaky veřejné instituce.

11. Obranu žalovaného považuje soud za poněkud rozporuplnou, neboť žalovaný sice trvá na tom, že povinným subjektem není, současně však odkazuje na judikaturu zabývající se podmínkami, za jejichž naplnění může povinný subjekt poskytnutí informací žadateli odepřít. Soud připomíná, že v daném případě žalovaný nevydal rozhodnutí o odmítnutí žalobcovy žádosti, v jehož odůvodnění by vysvětlil, proč není jako povinný subjekt povinen informace poskytnout. Tuto skutečnost žalovaný ani nerozporuje, když trvá na tom, že povinným subjektem vůbec není. Jeho odkazy na zmíněnou judikaturu jsou však za daných okolností v řízení o nečinnostní žalobě nepřipadné, neboť žalovaný zůstal v reakci na žádost žalobce pasivní, předmětem tohoto řízení přitom je posouzení, zda je tato pasivita souladná či rozporná se zákonem. Pokud by žalobce byl povinným subjektem, avšak měl by důvod přesto poskytnutí žádaných informací odepřít, bylo by legální cestou takového odepření pouze vydání rozhodnutí o odmítnutí žádosti dle § 15 zákona o svobodném přístupu k informacím.
12. K otázce definičních znaků veřejné instituce lze odkázat např. na žalobcem zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 As 274/2018-25, kde Nejvyšší správní soud s odkazem na judikaturu Ústavního soudu shrnul kritéria pro odlišení veřejných a soukromých institucí takto:
- a) způsob vzniku či zániku instituce (z pohledu přítomnosti či nepřítomnosti soukromoprávního úkonu),
 - b) hledisko osoby zřizovatele (z pohledu toho, zda je zřizovatelem instituce jako takové stát, či nikoliv; pokud ano, jedná se o znak vlastní veřejné instituci),
 - c) subjekt vytvářející jednotlivé orgány instituce (z toho pohledu, zda dochází ke kreaci orgánů státem, či nikoliv; jestliže ano, jde o charakteristický rys pro veřejnou instituci),
 - d) existence či neexistence státního dohledu nad činností instituce (existence státního dohledu je typická pro veřejnou instituci),
 - e) veřejný nebo soukromý účel instituce (veřejný účel je typickým znakem veřejné instituce).
13. Namísto státu a jeho působení lze i dle Nejvyššího správního soudu obecněji dosadit veřejnoprávní korporaci, jíž je nepochybně mj. obec. Všechny znaky veřejné instituce přitom nemusí být naplněny kumulativně, dle judikatury je rozhodující převaha znaků.
14. V nynější věci je situace do značné míry obdobná případu, jenž byl řešen ve výše uvedeném rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Žalovaný sice je soukromoprávní právnickou osobou, při jeho vzniku však byl nesporně přítomen veřejnoprávní prvek, když i žalovaný připouští, že byl založen městem Nový Bor, které je doposud jeho jediným společníkem. Z toho plyne, že město Nový Bor má nad žalovaným kontrolu a přísluší mu rovněž tvorba orgánů žalovaného. Účelem založení žalovaného byla i dle jeho vyjádření správa a údržba

nemovitostí města Nový Bor. Přestože žalovaný uvádí, že 55 % jeho současné činnosti provádí pro subjekty soukromého práva, zejména pro společenství vlastníků jednotek, připouští, že jeho další činnost je vykonávána pro město Nový Bor. Skutečnost, že žalovaný s majetkem města sám nedisponuje, považuje soud v podstatě za samozřejmou. Servisní činnost pro město, jak ji žalovaný sám nazývá, však stále představuje jistý veřejnoprávní aspekt vztahující se k účelu existence žalovaného.

15. Dle přesvědčení soudu je vzhledem k uvedenému v případě žalovaného dána převaha veřejných znaků. Je proto třeba na žalovaného nahlížet jako na veřejnou instituci dle § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, vzhledem k čemuž je žalovaný povinným subjektem ve smyslu uvedeného zákona. Z těchto důvodů byl žalovaný povinen v reakci na žalobcovu žádost o informace postupovat podle zákona o svobodném přístupu k informacím, zejména byl povinen, pokud žádosti nevyhověl, vydat rozhodnutí podle § 15 odst. 1 tohoto zákona.
16. Protože ve lhůtě pro vyřízení žádosti dle § 14 uvedeného zákona žalovaný zákonem předpokládaným způsobem nereagoval, zejména požadované informace ani neposkytl, ani nevydal rozhodnutí o odmítnutí žádosti, přičemž se tak s ohledem na stanovisko žalovaného nestalo ani ke dni rozhodnutí zdejšího soudu, je krajský soud nucen konstatovat nečinnost žalovaného v řízení o žádosti žalobce ze dne 26. 10. 2021.
17. Vzhledem k uvedenému dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná. Proto soud postupem podle § 81 odst. 2 s. ř. s. uložil žalovanému povinnost rozhodnout o předmětné žádosti žalobce ve lhůtě, jejíž délku stanovil s přihlédnutím k žalobnímu návrhu a k § 14 odst. 5 písm. d) zákona o svobodném přístupu k informacím jako patnáctidenní od právní moci tohoto rozsudku. Uvedené povinnosti se může žalovaný zprostit nejen vydáním rozhodnutí o žádosti žalobce, nýbrž také poskytnutím požadovaných informací žalobci v téže lhůtě (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2009, č. j. 4 Ans 4/2009-86).
18. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle kterého účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V souzeném případě byl žalobce úspěšný, proto mu soud proti žalovanému přiznal právo na náhradu nákladů řízení.
19. Ty byly tvořeny zaplaceným soudním poplatkem za žalobu dle příslušné položky sazebníku soudních poplatků ve výši 2 000 Kč, odměnou právního zástupce za 3 úkony právní služby v celkové výši 9 300 Kč [3 úkony právní služby po 3 100 Kč dle § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d), vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu], náhradou hotových výdajů ve výši 900 Kč (3 x 300 Kč za 3 úkony právní služby dle § 13 odst. 1, odst. 3 advokátního tarifu) a 21 % DPH z odměny a náhrady advokáta, tedy 2 142 Kč. Celkem tak náhrada nákladů řízení činí 14 342 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho

doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec dne 4. května 2022

Mgr. Lucie Trejbalová
předsedkyně senátu